

www.ooe-umweltanwaltschaft.at

A-4021 Linz • Kärntnerstraße 10-12
Referenční číslo: **UAnw-2024-67728/ -2024-Don**

Zpracovávání : HR Dipl.-Ing. Dr. Martin Donat

Tel: (+43 732) 77 20-134 51
E-Mail: uanw.post@ooe.gv.at

INFORMACE

**RED III Citlivá zóna větrné energie Region
„Třeboňsko - Novohradské hory - Freiwald - Weinsberger Wald“**

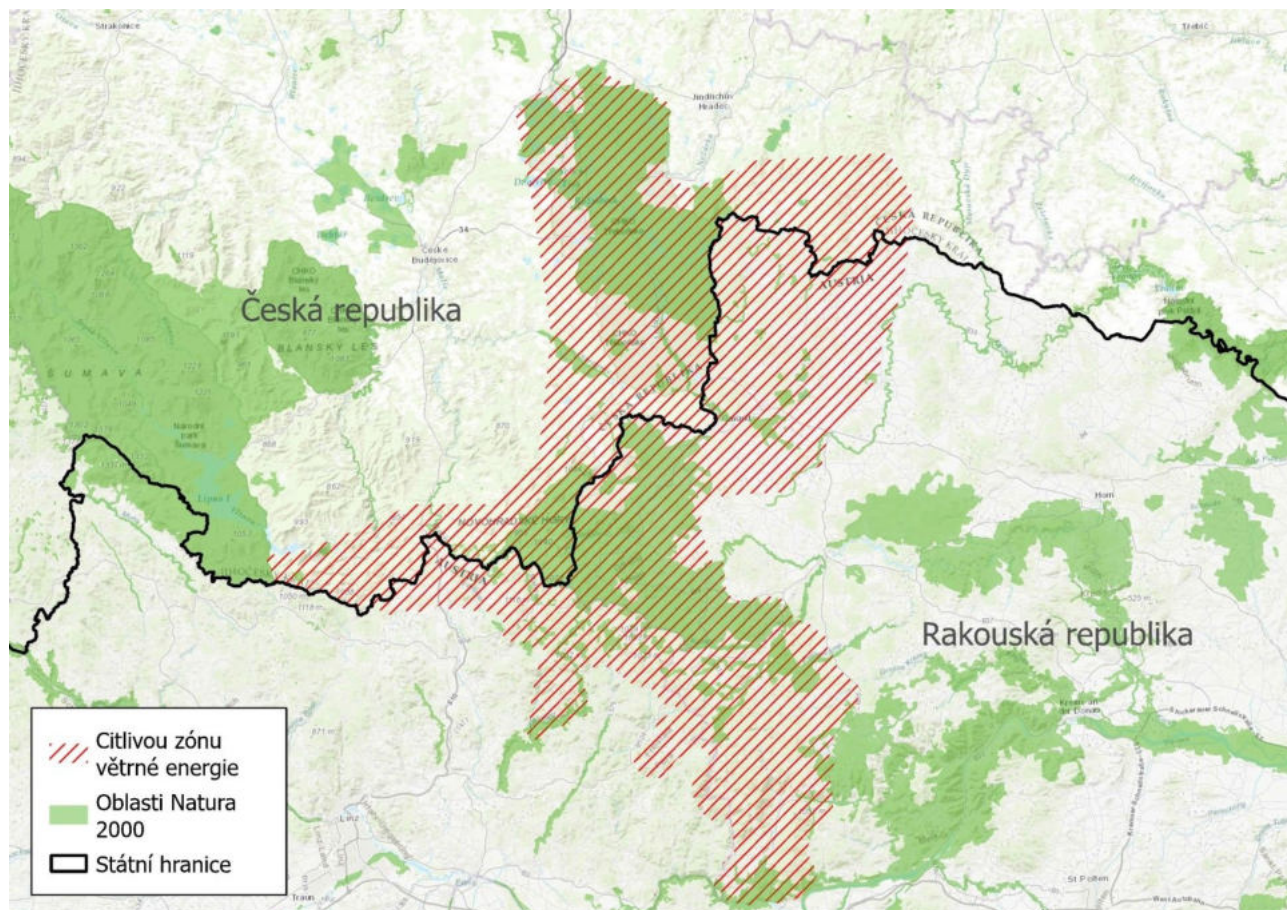
Důvodem tohoto dopisu je směrnice EU o „Renewable Energy Directive III (RED III)“, která vstoupila v platnost 20. listopadu 2023. Ukládá členským státům povinnost vymezit závazné **"akcelerační zóny"** do 21. února 2026. V těchto zónách se v budoucnu nemusí provádět posuzování vlivů na životní prostředí a přírodu u projektů obnovitelných zdrojů energie (OZE), jako jsou větrné elektrárny.

RED III však také opravňuje členské státy, aby definovaly **"citlivé zóny"** (no-go-areas), které mají být vyloučeny z využívání v rámci projektů RED III. Mezi tyto oblasti patří:

- Oblasti Natury 2000
- Chráněná území (CHKO, NP)
- Hlavní migrační trasy ptáků
- Oblasti se zvláštní (ekologickou) citlivostí, jako jsou například oblasti, které se nacházejí v evropském zeleném pásu (European Green Belt)

Honorakouský úřad ombudsmana pro životní prostředí jako nezávislá instituce Horního Rakouska pro otázky životního prostředí a ochrany přírody označil přírodní oblast **"Freiwald - Weinsberger Wald"** jako **"RED III - citlivou zónu větrné energie"**.

Region Freiwald/Novohradské hory na pomezí jižních Čech, Horního Rakouska a Dolního Rakouska je **součástí Evropského zeleného pásu**. Tato síť biotoů světového významu propojuje hodnotné přírodní oblasti a krajiny v celé Evropě. Rozsáhlá, souvislá, přeshraniční mimoalpská lesní oblast Freiwald/Novohradské hory je ústředním biotopem a mezinárodně významným migračním koridorem pro velké savce, jako je rys ostrovid, kočka divoká a los. O jeho rys ostrovid, kočka divoká a los. O jeho mimořádném významu jako ptačího biotopu svědčí několik vyhlášených ptačích oblastí, které leží na migrační trase ptáků mezi jižními Čechami, jižní Moravou a severnímokrajem Alp. Jako součást celoevropské sítě koridorů pro volně žijící živočichy má oblast .

Grafika: Hornorakouský ombudsman pro životní prostředí

Obrázek 1: Předmětné území Třeboňsko - Novohradské hory - Freiwald – Weinsbergerwald

V zóně citlivosti "RED III - Freiwald - Weinsberger Wald" chtějí investoři postavit v prvním kroku přibližně 31 a v širší oblasti až 48 větrných elektráren. Většina těchto větrných elektráren se nachází v blízkosti České republiky, v některých případech pouhých 200 až 300 metrů od státní hranice, například u Pohoří na Šumavě a Pohorské Vsi.

Já, hornorakouský ombudsman pro životní prostředí, jsem si plně vědom své odpovědnosti **za udržitelné a na budoucnost orientované zásobování energií**. Tyto cíle také zcela konkrétně podporujeme v rámci četných projektů a navrhovaných opatření. Evropská unie v dokumentu RED III uvádí, že musí existovat **akcelerační zóny** pro rozšíření obnovitelných zdrojů energie. Současně také jasně uvádí, že existují **"citlivé zóny"**, které nejsou pro rozšiřování obnovitelných zdrojů vhodné z důvodu konfliktů s ochranou přírody a druhů, a proto by měly být vyloučeny.

Úřad ombudsmana pro životní prostředí Horního Rakouska, proto navrhuje nominovat **region "Třeboňsko - Novohradské hory - Freiwald - Weinsberger Wald"** na velmi cennou přírodní a kulturní krajinu evropského významu. Toto přeshraniční území od biosférické rezervace Třeboňsko po Dunaj má být ve **společné přeshraniční koncepci** v trojmezí Jižní Čechy - Horní Rakousko - Dolní Rakousko umístěno jako **"citlivá zóna"** hodná ochrany. Jako základ pro úspěšné pokračování **přeshraničního regionálního rozvoje**, který v posledních letech v rámci několika projektů INTERREG podpořil kulturní výměnu a posílil odpovědnost za přírodní prostředí. To vše v duchu evropské iniciativy Green Belt.

Hlavním přínosem pro regionální rozvoj tohoto přeshraničního regionu je bohatství jeho přírody a krása jeho krajiny. Její charakter a kvalita jsou ve střední Evropě výjimečné. Výstavba větrných elektráren by zmařila veškeré dosavadní snahy o územně slučitelný regionální rozvoj a trvale by zničila stávající kapitál **"historické přírodní a kulturní krajiny"**. Jednotlivé větrné elektrárny jsou jen začátkem; nakonec se celý region promění ve větrnou farmu a ztratí tak svou krajinnou identitu. Na větrnou farmu nikdo nejezdí za rekreací. Větrnou farmu nikdo nepovažuje za přírodní krajinu a zvláště atraktivní oblast. Výsledkem bude industrializace, a tím zničení této v Evropě jedinečné krajiny.

Proto se já, hornorakouský ombudsman pro životní prostředí, zasazuji o zachování a udržitelný rozvoj regionu "Třeboňsko - Novohradské hory - Freiwald - Weinsberger Wald" jako přeshraniční biosférické rezervace a chráněné oblasti. Žádáme Vás o podporu naší žádosti.

Prvním důležitým krokem by bylo vyhlášení záměru českých státních institucí usilovat o tento project **přeshraničního přírodního regionu "Třeboňsko - Novohradské hory - Freiwald - Weinsberger Wald"** s cílem vytvořit společnou koncepci rozvoje.

Rádi bychom Vás požádali o zahájení interního diskusního procesu mezi různými politickými úrovněmi a osobami s rozhodovací pravomocí a byli bychom Vám vděční za Vaši zpětnou vazbu.

S pozdravem

Veřejný ochránce práv pro životní prostředí spolkové země Horní Rakousy

Dipl.-Ing. Dr. Martin Donat
Linz, 21. března 2024

Příloha:

PŘÍKLADY STANOVIŠŤ + MAPA GEOGRAFICKÉHO VYMEZENÍ

Poznámka:

Pokud nás chcete kontaktovat písemně, adresujte svůj dopis na adresu

Oö. Umweltschutzwirtschaft Kärntnerstraße 10-12, A-4021 Linz,

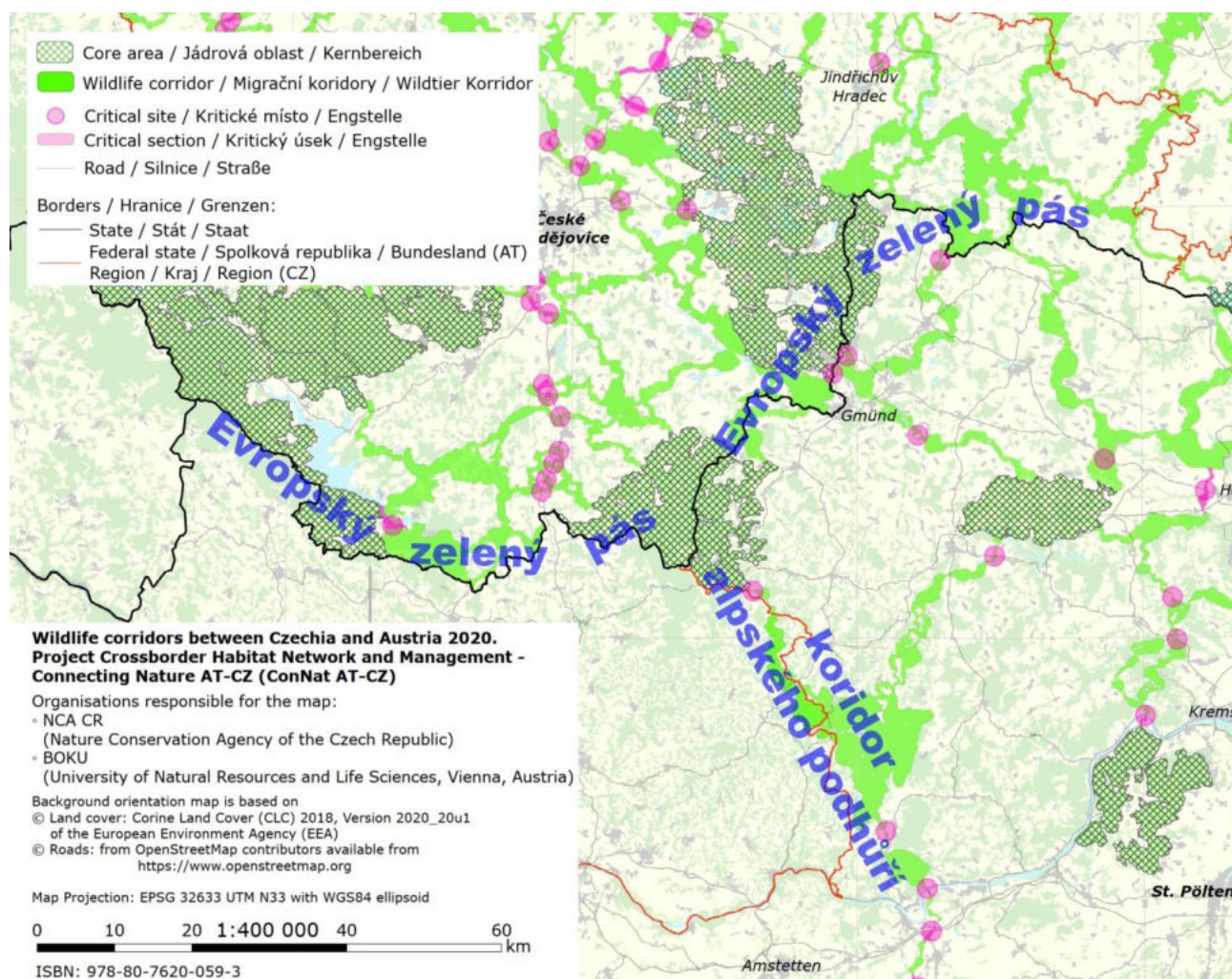
mailto: uanw.post@ooe.gv.at

a uveďte referenční číslo tohoto dopisu.

Příloha:

PŘÍKLADY STANOVIŠŤ

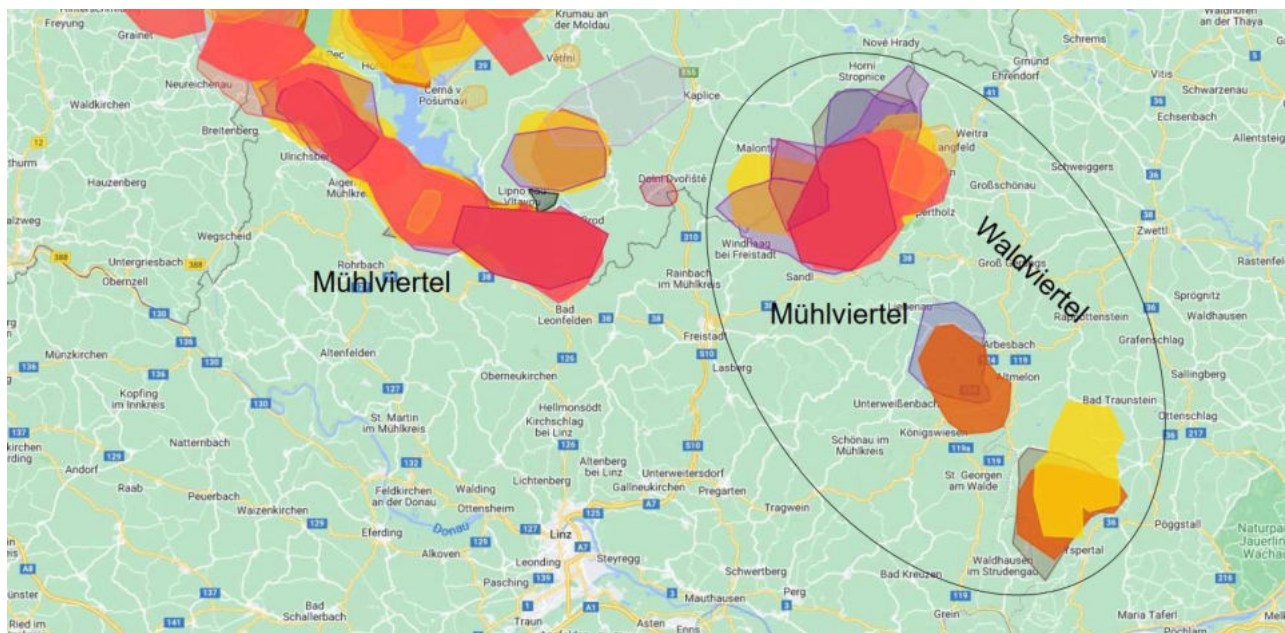
Evropský zelený pás podél česko-rakouské hranice na severu a tzv. koridor alpského podhůří, který vede z Novohradských hor přes Weinsberský les k Dunaji a odtud dále do Alp, jsou považovány za migrační koridory volně žijících živočichů mezinárodního významu. Různé modelové studie o propojenosti biotopů a vhodnosti stanovišť označují tyto hustě zalesněné oblasti za zvláště důležitá stanoviště pro ochranu přírody a druhů. To potvrzují i přímé důkazy, které ukazují, že tuto oblast jako stálé stanoviště využívají i vzácní savci, jako je rys ostrovid, kočka divoká a los.

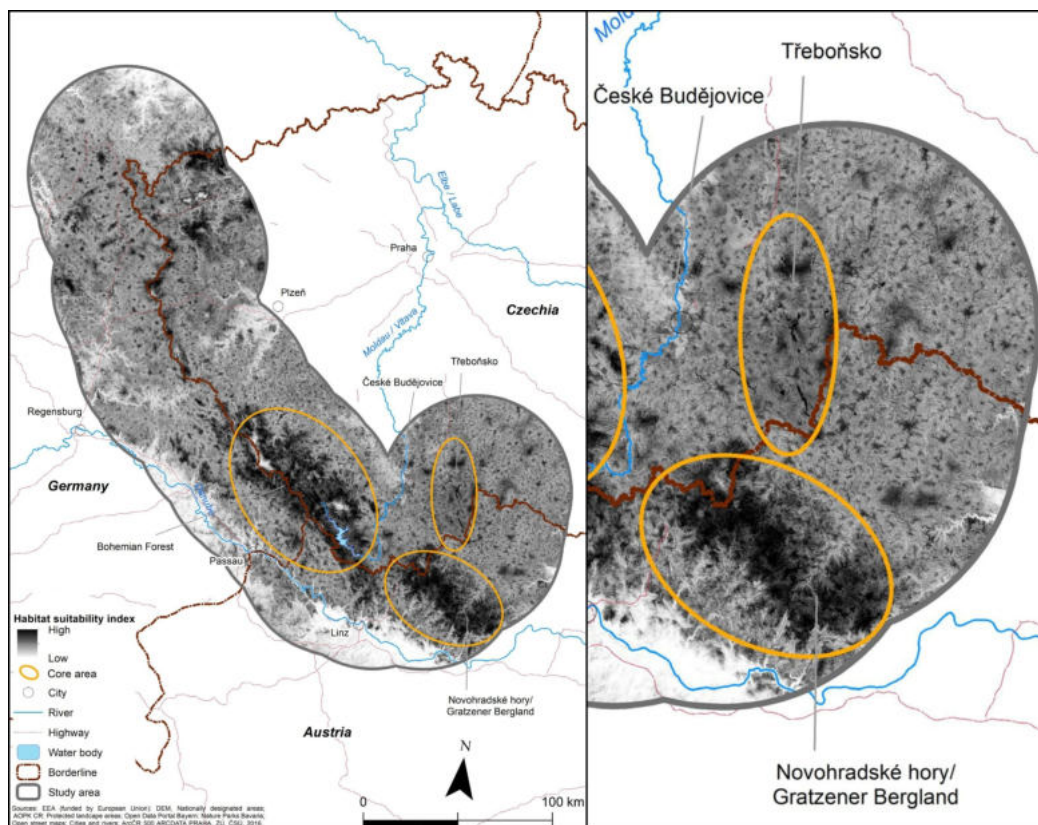
<https://boku.ac.at/fileadmin/data/H03000/H85000/H85700/ConNatImages/ConNatKarteATCZ.pdf> (24.06.2023)

Obrázek 2 : Mezinárodní koridory pro volně žijící živočichy mezi Českou republikou a Rakouskem

Model stanoviště je podpořen důkazy o výskytu rysa. V rámci přeshraničního programu monitoringu rysa byly v posledních letech průběžně zjišťovány rysí samice s mláďaty. Díky tomu je region Novohradské hory/Freiwald spolu s regiony Národního parku Šumava a Bavorský les mimořádně důležitý pro ochranu rysí populace. Rys je v celé Evropě přísně chráněným druhem a je uveden v přílohách II a IV směrnice EU o stanovištích.

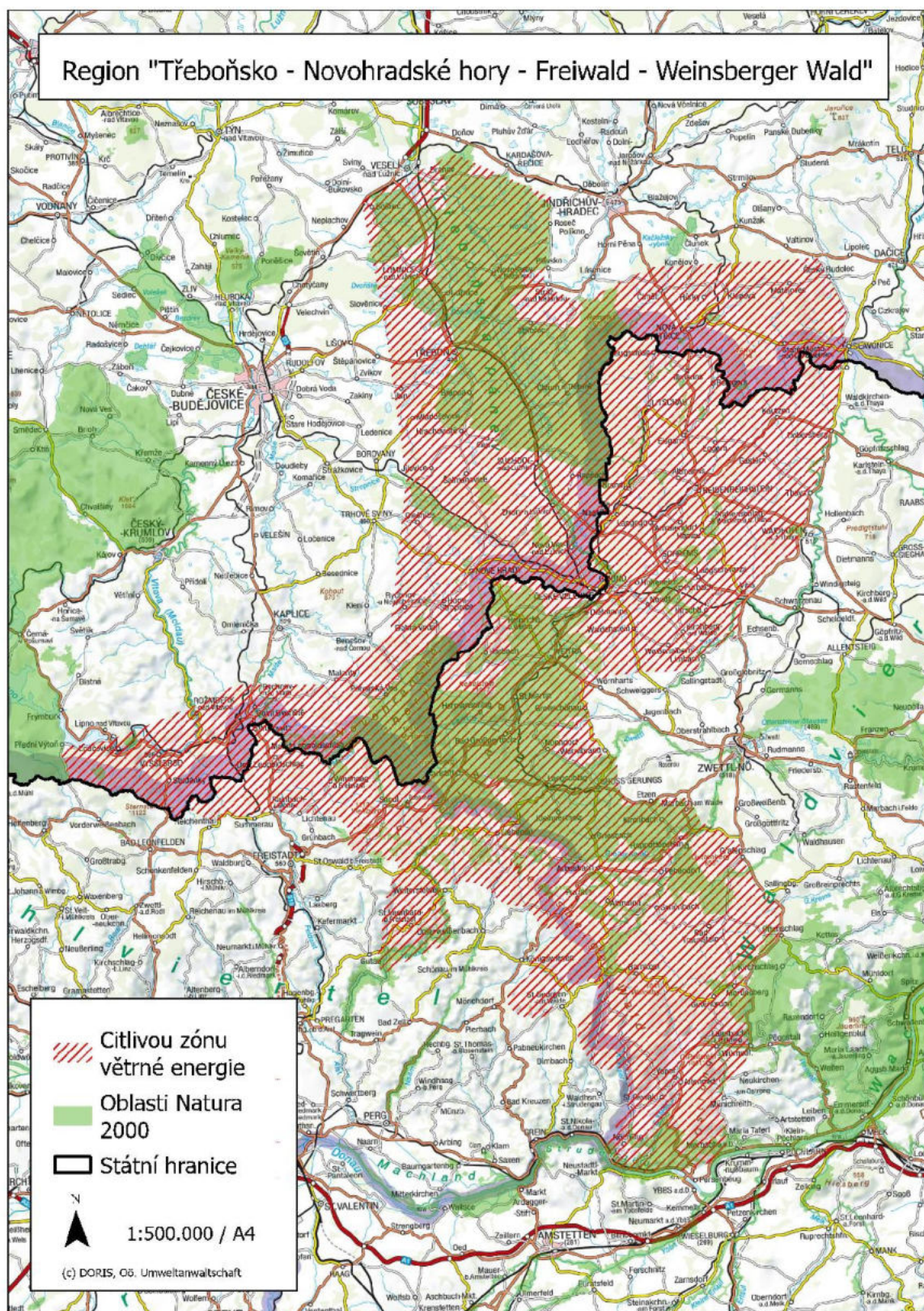
Obrázek 3 : Přehled vodících rysích samic (LY14 až LY23) (monitoring rysa BBA, 2023)

Janík T, Peters W, Šálek M, et al. The declining occurrence of moose (*Alces alces*) at the southernmost edge of its range raise conservation concerns. *Ecol Evol.* 2021;00:1–16. <https://doi.org/10.1002/ece3.7441>

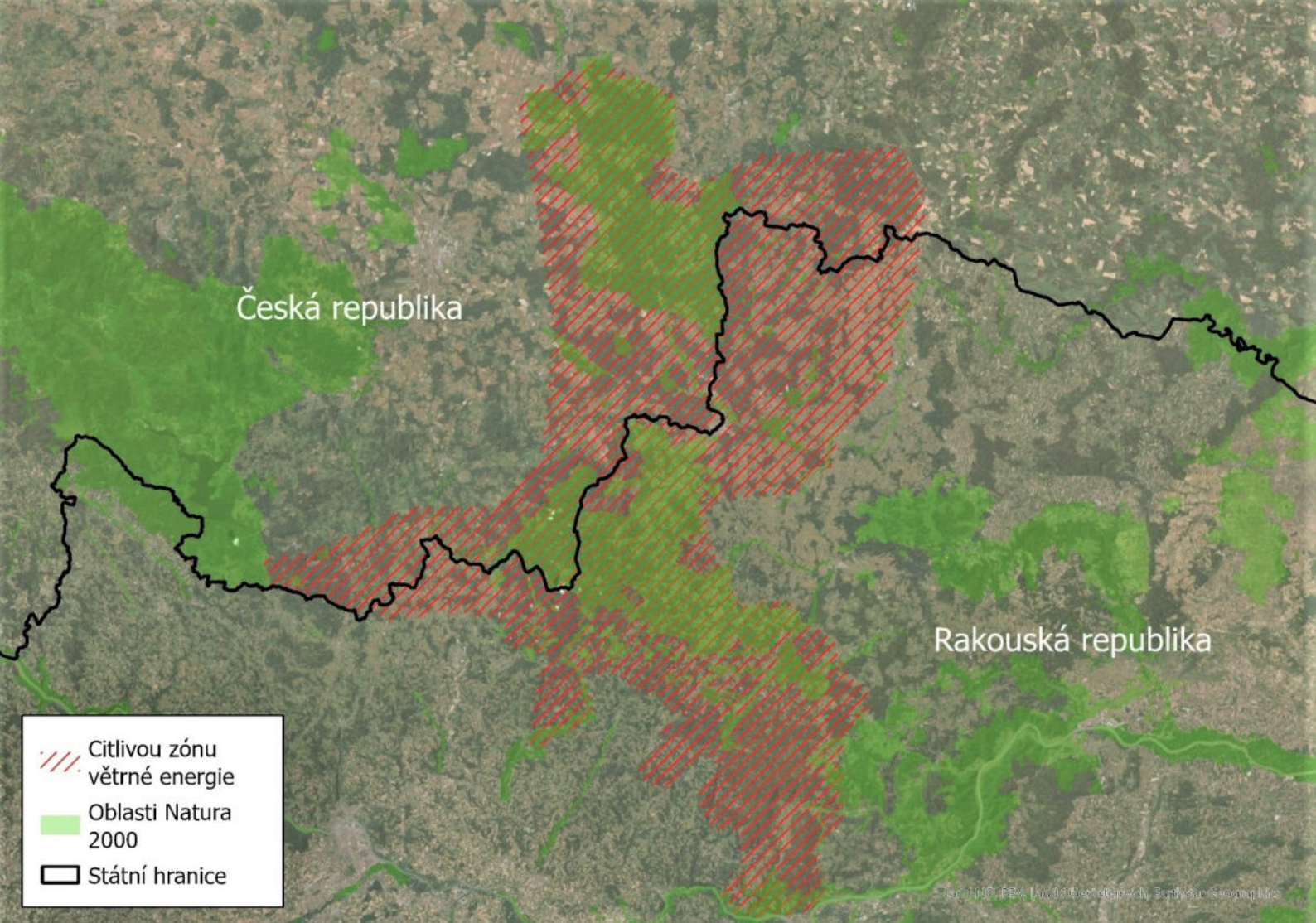
Obrázek 4 : Stanoviště losů. Výsledky modelu vhodnosti stanoviště

MAPA GEOGRAFICKÉHO VYMEZENÍ

Grafika: Hornorakouský ombudsman pro životní prostředí

Obrázek 5 : Předmětné území Třeboňsko - Novohradské hory - Freiwald – Weinsbergerwald

Grafika: Hornorakouský ombudsman pro životní prostředí

Obrázek 6 : Předmětné území Třeboňsko - Novohradské hory - Freiwald – Weinsbergerwald